

Sygn. akt III RC 44/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 grudnia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Kielcach III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Ewelina Dzierżak
Protokolant:	sekr.sądowy Kamila Stępień

po rozpoznaniu w dniu 07 grudnia 2021 r. w Kielcach

na rozprawie

sprawy z powództwa M. Ł.

przeciwko O. Ł.

o obniżenie alimentów

I. oddala powództwo;

II. zasądza od M. Ł. na rzecz O. Ł. kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

sędzia Ewelina Dzierżak

Sygn. akt III RC 44/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 stycznia 2021 r. powód M. Ł. wniósł o obniżenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 2 września 2020 r. w sprawie I ACa 442/19 na rzecz pozwanej córki O. Ł. z kwoty po 1.000 zł miesięcznie do kwoty po 375 zł miesięcznie (k. 3-4).

W uzasadnieniu wskazał, że od dłuższego czasu jest osobą bez pracy, zarejestrowaną w (...) bez prawa do zasiłku. Obecnie poszukuje zatrudnienia jednakże ze względu na swoją karalność jego możliwości znalezienia pracy są mniejsze. Podkreślił, że choć posiada również obywatelstwo kanadyjskie ze względu na sądowy zakaz opuszczenia kraju, dozór policji oraz nadzór kuratora sądowego nie może wyjechać za granicę w celu poszukiwania pracy. Ponadto obecna sytuacja w Polsce związana z pandemią (...) pogłębiła brak możliwości podjęcia przez niego zatrudnienia nawet na stanowiskach niższego szczebla niż jego doświadczenie zawodowe. Co więcej, ma także problemy zdrowotne w postaci zwyrodnień i skrzywień kręgosłupa. Podkreślił również, że obecnie jest na utrzymaniu swojej matki, która wspiera go finansowo także poprzez opłacanie alimentów. Wskazał także, że w trakcie pobytu w AŚ w W. przez ok. 7 miesięcy (od 7 września 2020 r.) urodził mu się syn i za pośrednictwem matki dobrowolnie płaci na rzecz dziecka alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie. Powód zaznaczył także, że matka małoletniej pozwanej ma bardzo dobrze

płatną pracę w Urzędzie Wojewódzkim i wraz z córką żyje na wysokim poziomie, podróżuje i mieszka w luksusowym mieszkaniu.

W odpowiedzi na pozew z dnia 23 lutego 2021 r. pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz domagała się zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych (k. 21-23).

W uzasadnieniu wskazała, że nie jest prawdą iż sytuacja materialna A. Ł. zmieniła się. Przedstawicielka ustawowa pozwanej pracuje w Urzędzie Marszałkowskim na porównywalnym stanowisku, jeśli chodzi o stopień ważności, jak to na którym pracowała w czasie trwania sprawy rozwodowej, a jej dochód netto wynosi 2.877,75 zł miesięcznie. Wbrew twierdzeniom powoda nie żyje ona na bardzo wysokim poziomie. Mieszka wraz z córką u swoich rodziców i korzysta z ich pomocy finansowej, a ponadto nie jest prawdą, iż regularnie korzysta z zagranicznych wczasów. Zaznaczyła również, że M. Ł. przedłożył zaświadczenie z (...) o tym, że jest osobą poszukującą pracy a nie bezrobotną, co może być związane z tym, że jest prezesem zarządu spółki z o.o. Zwróciła również uwagę na fakt, że w Urzędzie zarejestrował się 19 stycznia 2021 r. i w związku z tym można domniemywać, że uczynił to tylko i wyłącznie celem nieudolnej próby poprawienia swojej pozycji procesowej. Ponadto podkreśliła, że okoliczność, że powód posiada drugie dziecko nie powinna wpływać na wysokość alimentów na pierworodną córkę, której potrzeby z roku na rok stale rosną. Podniosła też, że powód nie płaci alimentów regularnie, lecz aby wyjść z aresztu był w stanie uregulować poręczenie majątkowe w kwocie 200.000 zł. Poza tym M. Ł. nie jest osobą ubogą. Posiada samochody, które zgodnie z wiedzą matki pozwanej przepisał na swoją matkę zamieszkałą w Kanadzie, a pod adresem jego domu w K., również przepisano na matkę, znajduje się także adres siedziby spółki prowadzonej przez powoda.

Na rozprawie w dniu 04 listopada 2021 roku pełnomocnicy stron podtrzymywali swoje stanowiska (k. 306).

Następnie pismem z dnia 04 listopada 2021 roku powód cofnął pozew i wniósł o umorzenie postępowania oraz nie obciążanie go kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego (k.314). Pełnomocnik strony pozwanej nie wyraził zgody na cofnięcie pozwu wyjaśniając następnie, że pozwana chce merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy (k.328, 368).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

O. Ł. ur. (...) pochodzi ze związku małżeńskiego A. Ł. i M. Ł., który został rozwiązany przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 15 stycznia 2019 r. w sprawie I C 1752/17 zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 2 września 2020 r. w sprawie I ACa 442/19. Kosztami utrzymania córki obciążono oboje rodziców i zasądzone od M. Ł. na rzecz O. Ł. alimenty w kwocie po 1.000 zł płatne z góry, do rąk A. Ł., do 10 każdego po sobie następującego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia którejkolwiek z rat w terminie. Ponadto uregulowano kontakty telefoniczne ojca z córką. M. Ł. wiedział o toczącym się postępowaniu rozwodowym.

Małoletnia O. miała w tym czasie 10 lat i uczęszczała do niepublicznej szkoły podstawowej. Była ogólnie zdrowym dzieckiem choć chorowała na sezonowe infekcje. Jej rodzice od lipca 2016 r. realizowali nad nią pieczę naprzemienną i każde z nich regulowało chesne za szkołę i posiłki. Pozwana korzystała z zajęć dodatkowych. Sąd orzekając o wysokości alimentów przyjął, że koszty utrzymania O. Ł. wynoszą nie mniej niż 1.100 zł miesięcznie (z pominięciem udziału w kosztach utrzymania zajmowanego lokalu przez małoletnią w przypadającym na nią udziale, jak również kosztów rozrywki i wypoczynku zapewnianym przez rodziców).

A. Ł. od lipca 2016 r. była zatrudniona na czas nieokreślony w (...) S.A. na stanowisku Junior (...) na pełnym etacie i uzyskiwała wynagrodzenie w kwocie 2.248,88 zł netto miesięcznie. M. Ł. nie posiadała żadnego majątku w Polsce. Przed zawarciem związku małżeńskiego z matką pozwanej przeniósł własność zabudowanej nieruchomości, w której rodzina zamieszkiwała, na rzecz swojej matki. M. Ł. nie pracował lecz posiadał spółkę zarejestrowaną poza Polską. Korzystał z pomocy rodziców na stałe zamieszkujących w Kanadzie.

dowód: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 2 września 2020 r. w sprawie I ACa 442/19 wraz z uzasadnieniem (k. 337-344)

Obecnie O. Ł. ma 12 lat, w dalszym ciągu mieszka z matką i jej rodzicami, w domu dziadków macierzystych w miejscowości B.. Pozwana uczęszcza do VI klasy Akademickiej Szkoły Podstawowej, gdzie uczy się już od zerówki. W szkole przebywa od godz. 7:30 do godz. 15:45. Czesne do grudnia 2021 r. wynosiło 490 zł miesięcznie, a obecnie 640 zł miesięcznie. Dodatkowo dziecko korzysta z obiadów szkolnych (koszt 250 zł miesięcznie), co miało już miejsce w czasie sprawy rozwodowej. Za składkę na (...) oraz wyjścia pozaszkolne matka płaci ok. 500 zł rocznie. Pozwana nie korzysta z żadnych zajęć dodatkowych.

Dziecko jest ogólnie zdrowe. Nie zażywa na stałe żadnych leków poza witaminami, ale od 2018 r. pozostaje pod opieką ortodonty, za którego płaci jej matka. Powód jest informowany o ponoszonych z tego tytułu kosztach. Wizyty odbywają się co drugi miesiąc i ich cena to 150 zł. O. Ł. korzysta z ruchomych aparatów ortodontycznych. Pierwszy został zakupiony w 2018 r., a kolejne 2 na początku 2021 r. i ich koszt wyniósł 600 zł. W czerwcu 2021 r. pozwana po raz pierwszy odbywała wizytę okulistyczną, co kosztowało 150 zł. Obecnie nosi okulary korekcyjne, które kosztowały ok. 400 zł. Od 2017 r. jest pod opieką ortopedy. Przed pandemią koronawirusa korzystała z rehabilitacji na NFZ oraz odpłatnie - 6 wizyt płatnych po 70 zł. W 2021 r. nie uczęszczała na nie. Matka dowozi pozwaną do szkoły samochodem babki macierzystej dziecka. Na transport dziecka, również do koleżanek, przeznaczona do 500 zł miesięcznie. A. Ł. co roku zabiera córkę nad morze i w bieżącym roku spędziły tam 7 dni co kosztowało w przypadku pozwanej 1.000 zł za noclegi i śniadania. Na rozrywkę dziecka matka przeznaczona ok. 200 zł miesięcznie. Pozwana już od czasu sprawy rozwodowej ma swój telefon komórkowy, który obecnie jest jednak zablokowany. Ojciec doładowywał go kwotą 10-15 zł co 2 miesiące.

A. Ł. ma 36 lat, z wykształcenia jest ekonomistą. Do października 2021 r. pracowała w Urzędzie Marszałkowskim i zarabiała 2.877,75 zł netto miesięcznie. Ponadto dodatkowo otrzymywała tzw. 13-stą pensję oraz nagrodę roczną w kwocie ok. 600 zł. Od 1 października 2021 r. jest natomiast zatrudniona na podstawie umowy o pracę na okres próbny do 31 grudnia 2021 r. w Totalizatorze Sportowym na stanowisku Administrator Salonów (...) i zarabia z tego tytułu 3.481,15 zł netto miesięcznie. Matka pozwanej nie ma oszczędności ani zobowiązań finansowych. Korzysta z pomocy swoich rodziców z którymi mieszka (pracują jako cukiernik i maszynista).

dowody: zeznania A. Ł. (k. 308-309), lista operacji bankowych (k. 119-130), potwierdzenie przelewu (k. 118, 232-233), częściowo zeznania M. Ł. (k. 306-308)

M. Ł. ma lat 46 lat i z zawodu jest księgowym. Jest ogólnie zdrowy. Mieszka w K. w domu stanowiącym własność jego matki. Sam nie jest właścicielem żadnych nieruchomości. Od lutego 2020 r. toczy się przeciwko niemu postępowanie karne związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Zostały postawione mu zarzuty, a od początku września 2020 r. przez 7 miesięcy był tymczasowo aresztowany. Areszt opuścił za kaucją w kwocie ok. 200.000 zł. Twierdzi, że do czasu aresztowania posiadał oszczędności w kwocie ok. 30.000 zł. Przed osadzeniem planował rozpocząć działalność gospodarczą związaną z obsługą nieruchomości gdyż od 2015 r. prowadził wraz z matką mieszkającą w Kanadzie firmę o takim profilu. Ponadto powód w przeszłości prowadził również własną firmę związaną ze sprzedażą odzieży. Przed 2008 r. przez 20 lat mieszkał w Kanadzie i ma również obywatelstwo tego państwa. Za granicą zajmował się pracą w budownictwie oraz w handlu. Mieszkał tam w wynajętym mieszkaniu, a zaoszczędzone z tytułu pracy środki przeznaczał na inwestycje w Polsce.

Od 19 stycznia 2021 r. powód jest zarejestrowany w Miejskim Urzędzie Pracy w K. jako osoba poszukująca pracy. Ponadto zbiera złom i uzyskuje z tego tytułu dochód w kwocie ok. 400 zł miesięcznie. Matka powoda A. Ł., która jest emerytką przekazuje mu ok. 1.950 zł miesięcznie. M. Ł. jest Prezesem Zarządu spółki (...) Sp. z o.o., która obecnie nie prowadzi działalności i nie przynosi dochodów. W ramach tej spółki powód chciał zajmować się konsultingiem w sprawach nieruchomości z obsługą w języku angielskim. Powód jest osobą karaną. Korzysta z samochodu partnerki - 21-letniego A.. M. Ł. posiada zadłużenie wobec Urzędu Skarbowego w kwocie 276.000 zł, które powstało poczynając od 2010 r. i do 2015 r. spłacał je systematycznie. W bieżącym roku na poczet zadłużenia wpłacił tylko 1.000 zł. Ponadto

ma niespłacony kredyt gospodarczy oraz karty kredytowe (zadłużenie dotyczy okresu od 2014-2015 r. i wynosi ponad 100.000 zł). Powód nie rozważa ogłoszenia upadłości konsumenckiej.

W dniu (...) urodził się syn powoda O., który pochodzi z nieformalnego związku z D. A.. (...) nigdy nie mieszkali razem i matka dziecka powoda mieszka ze swoimi rodzicami - z ojcem, który pracuje w nadleśnictwie oraz matką, która opiekuje się niepełnosprawnym bratem. Powód dobrowolnie płaci na rzecz syna alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie. D. A. nie pracuje i zajmuje się dzieckiem. Ma 29 lat i w przeszłości pracowała, ale aktualnie nie osiąga żadnych dochodów.

Od czasu osadzenia powód nie sprawuje już opieki naprzemiennej nad córką. Utrzymuje z nią jedynie kontakt telefoniczny. Ma zadłużenie z tytułu alimentów na rzecz pozwanej (obecnie za 2 miesiące) i alimenty są egzekwowane przez komornika. Obecnie toczy się sprawa o uregulowanie jego kontaktów z O. Ł.. W bieżącym roku przekazał małoletniej kurierem odzież, zabawki oraz drobną biżuterię.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie IX K 1422/17 uznano M. Ł. winnego tego, że w okresie od 2010 r. daty bliżej nieustalonej do maja 2016 r. w K. oraz poza granicami kraju, w czasie wyjazdów zagranicznych znęcał się psychicznie i fizycznie nad żoną A. Ł. i za to wymierzono mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności zawieszając jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata. Powyższe orzeczenie zostało utrzymane w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 17 września 2020 r. w sprawie IX Ka 1890/19.

Nieprawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 1 października 2021 r. w sprawie VIII K 58/20 uznano M. Ł. winnego tego, że w okresie od 6 do 13 lutego 2020 roku w W. przy ul. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 45.000.000 euro (...) Bank (...) S.A. w ten sposób, że w celu wprowadzenia w błąd pracowników pokrzywdzonego banku co do wykonania przelewu z niemieckiego banku (...) na rachunek reprezentowanej przez oskarżonego spółki (...) sp. z o.o. i uznania tego rachunku kwotą 45.000.000 euro, przedłożył podrobiony dokument w postaci komunikatu S., lecz zamierzonego celu nie osiągnął ze względu na brak możliwości zaksięgowania powyższej kwoty na rachunku spółki do czasu jej uznania na rachunku banku (...) SA i tym samym braku przedmiotu przestępstwa i za to wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności.

dowody: zaświadczenie z Miejskiego Urzędu Pracy w K. (k. 5, 195), umowy kupna sprzedaży dokonane w punkcie skupu złomu (k. 179-192), potwierdzenie wypłaty (k. 193-194), sprawozdanie finansowe za 2019 r. (k. 196-200), odpis skrócony aktu urodzenia O. A. (k. 201), pismo Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w K. (k. 203), potwierdzenie przelewu (k. 204), informacje od komorników sądowych (k. 208-211), informacja z Sądu Okręgowego w Warszawie (k. 330), nieprawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 1 października 2021 r. w sprawie VIII K 58/20 (k. 331), zeznania A. Ł. (k. 308-309), częściowo zeznania M. Ł. (k. 306-308); akta Sądu Rejonowego w Kielcach w sprawie IX K 1422/17: wyrok Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie IX K 1422/17 wraz z uzasadnieniem (k. 661-663, 667-695), wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 17 września 2020 r. w sprawie IX Ka 1890/19 wraz z uzasadnieniem (k. 785, 793-800)

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody z dokumentów. Ich wiarygodność nie była kwestionowana przez strony, a ponadto przedmiotowe dokumenty nie wzbudzały również wątpliwości Sądu, co do rzetelności i wiarygodności zawartych w nich treści.

Przechodząc do oceny dowodów z przesłuchania powoda i przedstawicielki ustawowej małoletniej pozwanej, Sąd uznał, że zeznania A. Ł. są spójne, logiczne i nie zawierają zasadniczych sprzeczności. W związku z tym Sąd oparł się na nich w całości.

Zeznania M. Ł. Sąd wykorzystał jedynie częściowo, gdyż nie wykazał on, że jego sytuacja finansowa jest niekorzystna, jak stara się ją przedstawić. W ocenie Sądu tłumaczenia powoda są w dużym zakresie nielogiczne i dlatego należy podejść do nich z dużą dozą ostrożności, gdyż mają na celu jedynie wykazanie zasadności powództwa. Na pytania dotyczące swojej sytuacji majątkowo-zarobkowej niekiedy odpowiadał wymijająco i mało precyzyjnie. Nie sposób

zgodzić się z powodem, że nie ma on wiedzy na temat sytuacji finansowej swojej matki z którą przecież prowadził działalność gospodarczą. Ponadto Sąd odmówił mu wiarygodności w zakresie w jakim podnosił, że kaucję w kwocie 200.000 zł częściowo pokryła jego partnerka oraz jej rodzice. Po pierwsze sam przyznał, że nie pochodzi ona z majątnej rodziny (ojciec pracuje w nadleśnictwie, a matka opiekuje się niepełnosprawnym bratem), a po drugie D. A. nie pracuje zawodowo i nie osiąga dochodów z innych źródeł, dlatego w związku z tym wątpliwym jest, że posiadałaby takie środki finansowe. Zdaniem Sądu oszczędności powoda przed osadzeniem były zdecydowanie większe niż 30.000 zł i to z jego środków została uiszczona kaucja.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo M. Ł. nie zasługuje na uwzględnienie.

Jak stanowi art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego do alimentacji. Natomiast zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmianę stosunków w literaturze jak i orzecznictwie rozumie się przez istotne zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji oraz istotne zwiększenie lub zmniejszenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 r., III CRN 350/69, OSNCP 1970, nr 2, poz. 15). Chodzi przy tym o znaczące zmiany, o charakterze trwałym, w istotny sposób wpływające na zakres obowiązku alimentacyjnego, a nie o jakiegokolwiek zmiany. Obniżenie alimentów może nastąpić wówczas gdy istotnemu zmniejszeniu uległy usprawiedliwione potrzeby uprawnionego do alimentacji albo istotnie obniżyły się możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

Przechodząc do omówienia pierwszej z okoliczności mających wpływ na zakres obowiązku alimentacyjnego należy podkreślić, że powód domagając się obniżenia obowiązku alimentacyjnego wobec córki nie podnosił, że koszt jej utrzymania zmniejszyły się od czasu określenia wysokości alimentów po raz ostatni. Natomiast Sąd po analizie całokształtu materiału dowodowego doszedł do przekonania, że koszty nie zmniejszyły się, nie tylko z uwagi na wzrost cen, lecz ze względu na zwiększenie się czesnego za szkołę, a ponadto z uwagi na fakt, że pozwana leczy się ortodontycznie oraz okulistycznie.

Oceniając możliwości zarobkowe i majątkowe powoda nie sposób zgodzić się, że uległy one obniżeniu od czasu ustalenia wysokości świadczenia alimentacyjnego po raz ostatni. Choć M. Ł. podnosił, że aktualnie pozostaje bez zatrudnienia, to o wysokości obciążenia alimentacyjnego decydują nie rzeczywiście uzyskiwane dochody, ale możliwości majątkowe i zarobkowe, czyli zarobki i dochody, które osoba zobowiązana do alimentacji może i powinna osiągnąć przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych. Sąd zważył, że powód jest w sile wieku, nie ma problemów zdrowotnych wykluczających go z możliwości podjęcia pracy. Posiada wykształcenie w zawodzie księgowego i ma duże doświadczenie zawodowe w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. W ocenie Sądu o obniżeniu jego możliwości zarobkowych nie może również świadczyć fakt, że jest osobą karaną oraz, że toczy się przeciwko niemu postępowanie karne. Zdaniem Sądu w dalszym ciągu ma on możliwość znalezienia stałej pracy i osiągania dochodów pozwalających na łóżenie na rzecz córki po 1.000 zł miesięcznie. Nie zmienia tego również fakt, że obecnie na utrzymaniu ma również drugie dziecko. Ponadto Sąd zważył, że M. Ł. w toku sprawy chciał cofnąć pozew co świadczy o tym, że doszedł do wniosku, że w dalszym ciągu jest w stanie regulować zobowiązanie alimentacyjne wobec córki w dotychczasowej kwocie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że nie nastąpiła zmiany stosunków, która mogłaby przemawiać za obniżeniem obowiązku alimentacyjnego powoda. Usprawiedliwione potrzeby małoletniej O. Ł. nie zmniejszyły się bowiem, a możliwości zarobkowo-majątkowe powoda również nie uległy obniżeniu. W związku z tym Sąd na podstawie art. 138 k.r.o. w zw. z art. 135 § 1 i 2 k.r.o. oddalił powództwo w całości jako bezzasadne (punkt I wyroku).

Sąd zważył, że powód przegrał sprawę w całości. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności

adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800). Kwota 1.800 zł stanowi wynagrodzenie fachowego pełnomocnika w osobie adwokata (punkt II wyroku).

sędzia Ewelina Dzierżak